

**Základní škola a mateřská škola, Stráž
pod Ralskem,
příspěvková organizace**

Pionýrů 141, 471 27 Stráž pod Ralskem

**ŠKOLNÍ VZDĚLÁVACÍ PROGRAM PRO ŠKOLNÍ
DRUŽINU**

Název ŠVP: Slušnost nikdy neprohrává

„Pokud Ti nejde něco dnes, nezoufej, třeba to půjde zítra.“

1. Identifikační údaje

Název školy: **Základní škola a mateřská škola, Stráž pod Ralskem, příspěvková organizace**

Adresa školy: Pionýrů 141, 471 27 Stráž pod Ralskem

Ředitel školy: Mgr. Bedřiška Rychtaříková

Kontakty:

sekretariát: +420 487 851 504

školní družina: +420 739 451 327

E-mail: info@zsstraz.org

Web: <https://www.zsstraz.org>

IČO: 467 500 088

Platnost dokumentu: od 1. 9. 2021

Verze ŠVP ŠD: IV.

Datum projednání ve školské radě:

Razítko školy

Podpis ředitele školy

Obsah

1. Identifikační údaje.....	2
2. Charakteristika školní družiny.....	5
3. Cíle zájmového vzdělávání.....	5
4. Formy vzdělávání.....	6
5. Podmínky přijímání uchazečů a podmínky průběhu vzdělávání.....	6
5.1 Způsob přihlašování a odhlašování žáků.....	6
5.2 Podmínky docházky do ŠD.....	7
5.3 Podmínky odchodů ze ŠD.....	7
5.4 Spolupráce s rodiči.....	7
5.5 Postup vychovatelky při nevyzvednutí žáka do stanovené doby odchodu ze ŠD8	
6. Materiální, personální, ekonomické podmínky a podmínky BOZP.....	8
6.1 Materiální podmínky.....	8
6.2 Personální podmínky.....	8
6.3 Ekonomické podmínky.....	9
6.4 Podmínky bezpečnosti a ochrany zdraví (BOZP).....	9
7. Podmínky pro vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami.....	10
8. Délka a časový plán vzdělávání, evaluace vzdělávání.....	11
8.1 Evaluace.....	11
8.2 Obsah vzdělávání.....	11
8.2.1 Klíčové kompetence a jejich východiska.....	12
8.3 Vzdělávací oblasti.....	13
8.3.1 Jazyk a jazyková komunikace.....	13
8.3.2 Člověk a jeho svět.....	13
8.3.3 Umění a kultura.....	15
8.3.4 Člověk a zdraví.....	15
8.3.5 Člověk a svět práce.....	15
9. Tematické okruhy ŠVP ŠD.....	15
TÉMA: SEZNAMOVÁNÍ.....	15
TÉMA: SVĚT ZVÍŘAT.....	17
TÉMA: MOJE RODINA.....	18
TÉMA: ADVENTNÍ ČAS.....	19
TÉMA: MÉ TĚLO A JAK HO ZNÁM.....	19
TÉMA: ROČNÍ OBDOBÍ.....	20

TÉMA: MĚSÍC KNIHY.....	21
TÉMA: SVÁTKY JARA.....	22
TÉMA: SVĚT ROSTLIN.....	23
TÉMA: MĚSÍC PLNÝ HER.....	23

2. Charakteristika školní družiny

Školní družina (dále jen ŠD) je školské zařízení pro zájmové vzdělávání, určené pro žáky I. stupně přihlášené k pravidelné denní docházce. ŠD je součástí základní školy. Jednotlivá oddělení ŠD jsou umístěna v pavilonu nad školní jídelnou (dále jen ŠJ). Do ŠD docházejí děti místní i z okolních obcí a navštěvují ji žáci cizích státních příslušníků i integrovaní žáci.

ŠD vykonává činnost převážně ve dnech školního vyučování. Po projednání se zřizovatelem může být činnost ŠD v době školních prázdnin přerušena. ŠD je v provozu v době vedlejších prázdnin a v době ředitelského volna.

ŠD je důležitý výchovný partner rodiny a školy. Svými zájmovými činnostmi rozvíjí osobnost žáků, jejich sociální a pracovní kompetence. Nabídkou různých činností aktivizuje žáky a prohlubuje jejich školní znalosti. Plní funkci sociální, relaxační, regenerační, kompenzační a výchovnou. Má důležitou roli v prevenci rizikového chování.

3. Cíle zájmového vzdělávání

Zájmové vzdělávání v ŠD naplňuje svými specifickými prostředky obecné cíle definované v RVP ZV, kdy má základní vzdělávání žákům pomoci utvářet a postupně rozvíjet klíčové kompetence a poskytnout základy všeobecného vzdělávání orientované na situace blízké životu a na praktické jednání.

Cílem zájmového vzdělávání je:

- vychovávat žáky k smysluplnému využívání volného času, rozvíjet jejich zájmy
- vést žáky k získávání nových poznatků, zkušeností, dovedností, návyků a k nacházení nových vazeb a vztahů mezi již získanými poznatky z vyučování
- přizpůsobit se životu v sociální skupině a najít si v ní své místo
- podněcovat žáky k tvořivému myšlení, logickému uvažování a k řešení problémů
- rozvíjet u žáků schopnost spolupracovat, respektovat práci a úspěchy druhých
- rozvíjet u žáků vnímavost a citlivé vztahy k lidem a k životnímu prostředí
- vést žáky ke zdravému životnímu stylu
- vést žáky k toleranci, ohleduplnosti a pomoci druhým
- posilovat u žáků komunikační dovednosti a zvyšovat sociální kompetence

Při naplňování těchto cílů jsou zohledňovány věkové a individuální zvláštnosti žáků.

4. Formy vzdělávání

Výchovně vzdělávací cíle ŠD jsou realizovány prostřednictvím těchto forem vzdělávání:

1. Pravidelná zájmová, výchovná, rekreační nebo vzdělávací činnost včetně možnosti přípravy na vyučování (touto formou je realizována každodenní činnost, vychází z týdenní skladby jednotlivých činností tak, aby odpovídala vhodnému dennímu režimu žáků)
2. Příležitostná zájmová, výchovná, rekreační nebo vzdělávací činnost včetně možnosti přípravy na vyučování (tyto formy činnosti konané nad rámec jednoho oddělení, zahrnují družinové akce např. besídky, soutěže s různým zaměřením, sportovní akce,...)
3. Nabídka spontánních činností (tato forma činnosti je důležitou, psychohygienickou součástí denního režimu, zahrnuje klidové činnosti během pobytu v ranní a koncové družině)

Po skončení vzdělávacích, zájmových činností mají své nezastupitelné místo spontánní nebo řízené aktivity venku, které vycházejí ze zájmu žáků. Odpočinkové činnosti umožňují žákům potřebnou relaxaci a kompenzují zátěž školního vyučování. Jsou zařazovány zejména po obědě jako klidové činnosti např. poslech, četba knih, prohlížení časopisů,...).Aktivní odpočinek je žákům umožněn prostřednictvím organizovaných pohybových her, soutěží, závodů, kooperačních her a dalších sportovních aktivit zařazovaných při pobytu v místnosti i venku. Příprava na vyučování v ŠD je příprava uskutečňována prostřednictvím didaktických her zaměřených na rozvoj pozornosti, postřehu, paměti, orientace, smyslového vnímání žáků. Zájmové činnosti rozvíjejí osobnost žáka, umožňují seberealizaci a kompenzaci možných školních neúspěchů a další rozvoj pohybových i jiných dovedností. Jde o řízené kolektivní nebo individuální činnosti, organizované nebo spontánní aktivity.

5. Podmínky přijímání uchazečů a podmínky průběhu vzdělávání

5.1 Způsob přihlašování a odhlašování žáků

Přihlášení žáka do ŠD je podmíněno odevzdáním řádně vyplněného zápisního lístku na každý školní rok. Zápisní lístek na nový školní rok je k vyzvednutí vždy poslední týden v srpnu a první týden v září v ŠD nebo je ke stažení na webových stránkách školy (www.zsstraz.org).

O přijetí žáka do ŠD rozhoduje ředitelka školy podle těchto kritérií:

1. přednostně budou přijímáni žáci 1. – 3. ročníku
2. dále budou přijímáni žáci, kteří dojíždějí z okolních obcí
3. pokud nebudou naplněna oddělení ŠD, budou přijímáni žáci 4. ev. 5. ročníků

Odhlášení žáka ze ŠD musí zákonní zástupci provést písemně s přesným datem ukončení docházky (formulář v ŠD nebo na webu školy). Zároveň je nutno žáka odhlásit i v kanceláři ŠJ, aby byla ukončena úplata za pobyt v ŠD.

Žák může být ze ŠD vyloučen v případě, že opakovaně nezaplatí příspěvek na provoz ŠD nebo z důvodu opakovaného narušování vnitřního řádu ŠD.

5.2 Podmínky docházky do ŠD

Provoz ranní družiny je od 6.00 hod do 7.45 hod. Po ukončení činnosti v ranní ŠD odvádějí vychovatelky žáky do šaten a odtud již žáci přecházejí po uložení věcí samostatně do jednotlivých tříd. Provoz odpolední družiny je od 11.40 do 16.00 hod. Žáky končící po čtvrté vyučovací hodině doprovodí do ŠD vyučující. Žáci, kteří končí vyučování po páté vyučovací hodině, odcházejí do ŠD sami. Za žáka, který byl ve škole a do ŠD se nedostavil, vychovatelka nezodpovídá. Na zájmové kroužky a hodiny v ZUŠ jsou žáci uvolňováni na základě písemné žádosti rodičů (čas odchodu je uveden v zápisním lístku).

5.3 Podmínky odchodů ze ŠD

Zákonní zástupci žáka přihlášeného k pravidelné docházce do ŠD sdělí vychovatelce rozsah docházky a způsob odchodu žáka z ŠD, tyto údaje jsou zaznamenány v zápisním lístku. Jiný odchod ze ŠD než určuje zápisní lístek, bez řádné písemné žádosti s podpisem zákonného zástupce, není přípustný. Doba pobytu žáka ve ŠD se řídí údaji uvedenými v zápisním lístku. Pokud žák neodchází sám v určitou dobu, musí ho převzít zákonní zástupci osobně, či osoba jimi pověřená. Pokud přebírá žáka jiná osoba než zákonný zástupce, musí zákonný zástupce předat vychovatelce písemné prohlášení, ve kterém žádá, aby žák byl předán jiné konkrétní osobě.

Písemné prohlášení musí obsahovat: datum a jméno žáka, vlastní žádost a podpis zákonného zástupce. Veškeré písemné omluvy a změny jsou zapsány v zápisním lístku a družinovém zápisníku „Družínku“.

Vchod do ŠD je uzavřen, příchozí mají k dispozici videotelefon s komunikátorem do jednotlivých oddělení, prostřednictvím něhož ohlásí důvod své návštěvy a poté mohou být vpuštěni do budovy školy.

5.4 Spolupráce s rodiči

Rodiče jsou prostřednictvím nástěnek, družinového zápisníku „Družínku“ a webových stránek školy informováni o aktivitách ŠD. Komunikace mezi rodiči a vychovatelkou probíhá osobně při předávání žáků nebo prostřednictvím družinového zápisníku, popř. telefonicky na telefonním čísle 739451327.

5.5 Postup vychovatelky při nevyzvednutí žáka do stanovené doby odchodu ze ŠD

Zákonní zástupci jsou povinni vyzvednout žáka nejdéle do skončení provozní doby ŠD, tj. do 16.00 hod.

V případě nevyzvednutí žáka ze ŠD bude vychovatelka postupovat takto:

- kontaktovat telefonicky zákonného zástupce
- v případě neúspěchu kontaktovat vedení školy
- vedení školy se spojí s vedoucí odboru vnitřní správy MěÚ ve Stráži pod Ralskem, která podnikne patřičná opatření

6. Materiální, personální, ekonomické podmínky a podmínky BOZP

6.1 Materiální podmínky

Každé oddělení ŠD je vybaveno moderním nábytkem, koberci a hračkami odpovídajícími věku a zájmu žáků. Na začátku školního roku jsou oddělení vybavena spotřebním materiálem pro zájmovou činnost s žáky (čtvrtky, lepidla, barevné papíry apod.). K pohybovým aktivitám mohou žáci využít malou a velkou tělocvičnu, školní víceúčelové hřiště, atrium, plavecký bazén, k ostatním činnostem např. odborné učebny. K dispozici je také audiovizuální technika.

6.2 Personální podmínky

Výchovně vzdělávací činnost v oddělení zajišťuje vychovatelka, která odpovídá za její úroveň, bezprostředně ji řídí, podílí se na ní a hodnotí ji. Vede určenou dokumentaci – zápisní lístky, přehled výchovně vzdělávací činnosti. Při plánování své výchovně vzdělávací činnosti vychází z požadavků pedagogiky volného času. Soustavně se vzdělává při samostudiu nebo v rámci DVPP.

Vychovatelka spolupracuje s třídními učiteli a se zákonnými zástupci. Seznamuje se s odbornými zprávami žáků, kteří jsou vedeni ve školském poradenském zařízení (dále jen ŠPZ).

Činnost ŠD řídí zástupce ředitele pro I. stupeň, který kontroluje vedení dokumentace, koordinuje činnost vychovatelek podle plánu činnosti a potřeb školy, sleduje výchovně vzdělávací činnost v ŠD, doporučuje účast na DVPP.

6.3 Ekonomické podmínky

Za pobyt ve ŠD je vybírána úplata na částečnou úhradu neinvestičních nákladů (dále školné), která činí 140,- Kč měsíčně za žáka. Žáci, kteří navštěvují ŠD v ranních nebo poledních hodinách nebo dojíždějící žáci platí 70,- Kč měsíčně.

Placení za stravné a školné v ŠD si zákonní zástupci zajišťují sami v kanceláři školní jídelny hotově nebo platbou z osobního účtu.

V případě neuhrzení školného do konce daného měsíce je zákonný zástupce vyzván dopisem k úhradě dlužné částky nebo k domluvě s ředitelkou školy na splátkovém kalendáři. V případě prodlení s úhradou školného o více než 30 dní je zákonnému zástupci zaslána 1. upomínka se smluvní pokutou ve výši 150,- Kč. Za každou následující upomínku bude ke stávajícímu dluhu připočítána smluvní pokuta 150,- Kč (3 upomínky = 450,- Kč). Pokud zákonný zástupce neuhradí dluh po 3. upomínce, je celá pohledávka předána právnímu zástupci k vymáhání.

6.4 Podmínky bezpečnosti a ochrany zdraví (BOZP)

Bezpečnost a ochrana zdraví v ŠD je zajištěna pedagogickým dozorem po celou dobu provozu ŠD. Žáci jsou na začátku školního roku seznámeni se zásadami bezpečnosti a ochrany zdraví a s pravidly chování. Záznam poučení je uveden v Přehledu výchovně vzdělávací práce jednotlivých oddělení. Žáci se během pobytu ve ŠD řídí pokyny vychovatelky a dodržují pravidla Vnitřního řádu ŠD.

Při pobytu v tělocvičně nebo v jiných odborných učebnách se žáci řídí řády těchto učeben. Počet žáků na jednoho pedagogického pracovníka při pobytu venku je 25. Oddělení se naplňuje nejvýše do 30 žáků.

Žáci nesmí do ŠD nosit věci, které by mohly ohrozit zdraví nebo způsobit úraz. Každý úraz nebo poranění žáci neprodleně nahlásí vychovatelce, která provede opatření k zajištění první pomoci, informuje zákonné zástupce zraněného žáka o úraze a sdělí, jaká opatření učinila. Veškeré úrazy žáků jsou evidovány v knize úrazů. Za bezpečnost žáka při cestě do ZUŠ a kroužků nenesе vychovatelka zodpovědnost.

Veškeré změny týkající se zdravotního stavu dítěte je zákonný zástupce povinen nahlásit vychovatelce.

7. Podmínky pro vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami

Výchovně vzdělávací činnost u žáků se speciálními vzdělávacími potřebami (dále jen SVP) vychází z doporučení ŠPZ. Žáci se SVP jsou zařazováni do jednotlivých oddělení ŠD a je jim podle potřeby věnována individuální péče. Vychovatelky spolupracují s třídním učitelem, výchovným poradcem a zákonným zástupcem žáka.

Při plánování a realizaci výchovně vzdělávací činnosti mají vychovatelky na zřeteli, že individuální možnosti a vzdělávací potřeby těchto žáků se liší. Účelem podpory vzdělávání těchto žáků je plné zapojení a maximální využití vzdělávacího potenciálu každého žáka s ohledem na jeho individuální možnosti a schopnosti. Vychovatelky tomu přizpůsobují své vzdělávací strategie na základě stanovených podpůrných opatření.

Jako podpůrná opatření pro žáky se SVP jsou v ŠD na základě doporučení ŠPZ a přiznaného stupně podpory využívána zejména:

- respektování odlišných stylů vzdělávání těchto žáků
- metody a formy práce, které umožní častější kontrolu a poskytování zpětné vazby žákovi
- smysluplnost vzdělávacího obsahu a jeho logická provázanost
- respektování pracovního tempa žáků a poskytování dostatečného času k zvládnutí zadaných úkolů
- střídání forem a činností práce
- využívání skupinové práce
- individualizace činností dle schopností
- nechávat zažít úspěch

Pro nadané žáky jsou připravovány aktivity zaměřené na rozvoj tvořivosti, spolupráce, vztahů, sociální a emocionální inteligence. Cílem je, aby se vhodnou nabídkou aktivit podpořily a rozvíjely schopnosti, nadání a zájem těchto žáků.

8. Délka a časový plán vzdělávání, evaluace vzdělávání

Témata v ŠVP ŠD jsou rozpracovávána do měsíčních plánů a týdenních programů pro jednotlivá oddělení. Měsíční plán obsahuje výběr možných činností, ze kterých vychovatelky volí podle aktuálního složení žáků v oddělení a umožňuje tvořivě reagovat na aktuální situaci v odděleních.

8.1 Evaluace

Součástí pedagogické práce v ŠD je její hodnocení, které probíhá jako nedílná součást pedagogického procesu. Individuálně vychovatelky hodnotí, zda zvolená aktivita splnila cíl, zda žáci měli možnost seberealizace, zda volily správný postup s ohledem na možnosti žáků. Součástí je i hodnocení jednotlivých aktivit žáky. Společně vychovatelky hodnotí zvolené činnosti a akce ŠD, po ověření v praxi a následném vyhodnocení může dojít k doplnění a úpravám plánů jednotlivých oddělení. Výchovnou práci v ŠD sleduje a hodnotí také zástupkyně ředitelky pro I. stupeň a ředitelka školy. Důležitá je také zpětná vazba od žáků, rodičů i kolegů v pedagogickém sboru.

8.2 Obsah vzdělávání

Obsah vzdělávání vychází ze ŠVP ZV. V rámci pedagogického procesu se zaměřujeme na rozvoj vybraných klíčových kompetencí, jejichž rozvíjení prolíná všemi činnostmi zájmového vzdělávání. Získané klíčové kompetence žáci potřebují pro svou osobní realizaci, k začlenění do kolektivu třídy i do společnosti. V ŠD jsou přiměřeným způsobem tyto kompetence dále rozvíjeny a posilovány.

8.2.1 Klíčové kompetence a jejich východiska

Jednotlivé vzdělávací cíle jsou slučovány do rozvíjených kompetencí, které vybavují žáky činnostně zaměřenými a prakticky využitelnými dovednostmi. Prostřednictvím volnočasových aktivit jsou posilovány a rozvíjeny kompetence k učení, kompetence k řešení problémů, komunikativní kompetence, sociální a interpersonální kompetence, občanské kompetence, kompetence k trávení volného času.

Kompetence k učení

Žák vybírá vhodné způsoby, vyhledává, třídí informace, samostatně pozoruje, experimentuje, dokončuje započatou práci a zhodnotí své výkony, získané poznatky dává do souvislostí, zkušenosti uplatňuje v praktických situacích, učí se hodnotit své pokroky a oceňovat výkony druhých.

Kompetence k řešení problémů

Žák řeší problémy, na které stačí, známé a opakující se situace se snaží řešit samostatně, náročnější s pomocí dospělého, problémy řeší na základě bezprostřední zkušenosti, rozlišuje správná a chybná řešení, svá rozhodnutí se učí obhájit, uvědomuje si zodpovědnost za své rozhodnutí.

Kompetence komunikativní

Žák formuluje své myšlenky, názory a pocity, zapojuje se do diskuse, nezapomíná, že ke správné komunikaci také přísluší naslouchání druhým, dovede využít informativní a komunikativní prostředky, se kterými se běžně setkává (knížky, encyklopedie, počítač, audiovizuální technika, telefon ap.).

Kompetence sociální a interpersonální

Žák se učí plánovat, organizovat, řídit a hodnotit svou práci. K úkolům a povinnostem přistupuje odpovědně, uvědomuje si, že za sebe i své jednání zodpovídá a nese důsledky. Projevuje citlivost a ohleduplnost k druhým, rozpozná nevhodné chování, vnímá nespravedlnost, ubližování, agresivitu a lhostejnost, ve skupině se dokáže prosadit i podřídit, při společných činnostech se domlouvá a spolupracuje, v běžných situacích uplatňuje základní společenské návyky a pravidla.

Kompetence občanské

Žák si uvědomuje svá práva i práva druhých, vnímá nespravedlnost, agresivitu a šikanu. Váží si práce a úsilí druhých, spoluvytváří pravidla společného soužití mezi vrstevníky, rozumí jejich smyslu a chápe, že je potřeba je zachovávat. Není mu jedno, v jakém prostředí žije, dbá na osobní zdraví a bezpečí svoje a druhých, chová se odpovědně s ohledem na zdravé a bezpečné prostředí.

Kompetence k trávení volného času

Žák umí účelně trávit volný čas, orientuje se v možnostech jeho smysluplného využití, umí si vybrat zájmové činnosti podle svých dispozic, rozvíjí své zájmy v organizovaných a individuálních činnostech.

8.3 Vzdělávací oblasti

Činnost ŠD je provázána s výchovně vzdělávacím procesem školy a navazuje na tyto vzdělávací oblasti ŠVP ZV.

8.3.1 Jazyk a jazyková komunikace

- Literární a dramatická výchova
- Rozvoj komunikačních dovedností
- Rozvoj slovní zásoby a souvislého vyjadřování
- Respektování základních komunikačních pravidel v rozhovoru

8.3.2 Člověk a jeho svět

- Místo, kde žijeme
 - Orientace v místě bydliště, určení významných objektů v obci, poloha v krajině

- Bezpečnost na cestě do školy a na vycházkách
- Lidé kolem nás
 - Dodržování pravidel v komunikaci a vzájemném soužití, tolerance, empatie, vzájemná úcta
 - Role jednotlivých členů rodiny
 - Práva a povinnosti žáků školy
- Lidé a čas
 - Vytváření časových představ ve spojení s činnostmi – režim dne
 - Orientace v čase – střídání ročních období
 - Seznámení s minulostí i současností našeho města, regionální pověsti a báje, tradice a zvyky
- Rozmanitosti přírody
 - Pozorování proměn přírody v jednotlivých ročních obdobích, rozmanitost a význam živé a neživé přírody
 - Ohleduplné chování v přírodě a její ochrana
- Člověk a jeho zdraví
 - Prohlubování znalostí základních pravidel silničního provozu
 - Uplatňování základních hygienických návyků s využitím znalostí o lidském těle
 - Dodržování zásad bezpečného chování, tak aby nebylo ohroženo vlastní zdraví a zdraví jiných

8.3.3 Umění a kultura

- Výtvarné zájmové činnosti
 - Využití různých výtvarných technik, práce s výtvarnými prostředky spojené s experimentováním
 - Poznávání a chápání výtvarného umění
 - Aplikace estetických a dalších požadavků na životní prostředí, kulturu chování, stolování, kulturu těla a oblékání
- Hudební zájmové činnosti
 - Činnosti pěvecké, poslechové, instrumentální a hudebně pohybové

8.3.4 Člověk a zdraví

- Tělesné zájmové činnosti
 - Sportovní aktivity v tělocvičně, na hřišti, v terénu, relaxační cvičení
 - Poučení o úrazech a jejich předcházení
 - Dodržování pitného režimu

8.3.5 Člověk a svět práce

- Pracovně technické činnosti
- Práce s různými tradičními i netradičními materiály
- Konstruktivní pracovní činnosti (stavebnice)
- Seznámení s různými profesemi
- Pěstitelské práce (péče o pokojové rostliny)

9. Tematické okruhy ŠVP ŠD

TÉMA: SEZNAMOVÁNÍ

MÍSTO, KDE ŽIJEME

- seznámení se s řádem a režimem ŠD
- vzájemné seznamování
- orientace v prostorách školy a ŠD
- orientace v našem městě, významné budovy a památky

Očekávané výstupy

- adaptace na prostředí
- začlenění do kolektivu
- nastavení pravidel vzájemného soužití
- orientace ve městě
- poznávání významných budov a památek
- nastavení pravidel při pobytu venku

Dílčí výstupy

Seznamujeme žáky s prostředím školy a družiny, seznamujeme je s řádem a režimem ŠD. Upevňujeme si pravidla slušného chování (správně pozdravit, požádat a zeptat se, poděkovat). Hrajeme seznamovací hry. Na vycházkách se zaměřujeme na bezpečnost silničního provozu, správné přecházení vozovky, mluvíme o bezpečném chování při pobytu venku, seznamujeme se s místem, kde žijeme, hledáme zajímavosti v našem městě (významné budovy, sochy, pomníky, památky atd.). Vyprávíme si o historii některých památek. Tvoříme prostorové modely a výtvarně zobrazujeme naše město. V jídelně se učíme dodržovat zásady správného stolování a základní hygienické návyky. Společně zdobíme prostory ŠD, vzpomínáme na prázdniny, vyprávíme si zážitky z nich. Při pobytu venku začínáme sbírat přírodní materiál.

Výchovně vzdělávací strategie

- hra, rozhovor, četba, výlet (popř. vycházka), komunitní kruh, výtvarná a rukodělná činnost

TÉMA: SVĚT ZVÍŘAT

- Mezinárodní den zvířat (4. 10.)
- domácí zvířata
- volně žijící a cizokrajná zvířata, ptáci, hmyz
- podzim je tady
- Drakiáda

Očekávané výstupy

- seznámení se s domácími zvířaty a jejich mláďaty
- seznámení se s některými volně žijícími a cizokrajnými zvířaty
- seznámení se s životními potřebami živočichů
- rozvoj vztahu k živočichům
- vnímáme smysly

- rozvoj pracovních činností

Dílčí výstupy

Vyprávíme si o domácích, volně žijících a cizokrajných zvířatech. Učíme se je poznat a pojmenovat. Vysvětlujeme si, jakou péči a podmínky potřebují ke svému životu. Poznáváme živočichy, kteří žijí na polích, v lesích, v rybnících. Učíme se názvy domácích zvířat (samic, samců a mláďat), hrajeme didaktické hry na upevnění těchto znalostí (beran, ovce, jehně). Vysvětlujeme si rozdíl mezi porodem savců a líhnutím ptáků. Na vycházkách poznáváme některé ptáky, kteří odlétají do teplých krajín (ptáci tažní a stálí), pozorujeme živočichy, kteří žijí volně v našem okolí, a určujeme jejich názvy. Upevňujeme pravidla chování v přírodě. Učíme se poznávat některé druhy hmyzu v atlasech a encyklopediích, vyhledáváme důležité údaje o zvířatech. Vyprávíme si o útulcích pro zvířata. Na vycházkách sbíráme přírodní materiál, který využíváme při různých pracovních činnostech. Z papíru skládáme zvířátka (origami), výtvarně ztvárňujeme své oblíbené zvíře. Ochutnáváme plody podzimu, rozlišujeme je prostřednictvím smyslů – čich, chuť, hmat. Povídáme si o podzimních pracích na poli a zahradě. Soutěžíme o nejhezčí vyrobené draky (Drakiáda), které venku společně pouštíme.

Výchovně vzdělávací strategie

- vyprávění, rozhovor, přírodovědná vycházka, pracovní a výtvarná činnost, četba, komunitní kruh, kvízy, hádanky, hra

TÉMA: MOJE RODINA

- moje rodina
- povolání rodičů
- můj kamarád, spolužák, učitel – mezilidské vztahy

Očekávané výstupy

- role a povolání členů rodiny
- upevňování kladných mezilidských vztahů
- respektování mladších spolužáků a cizinců
- seznamujeme se s posláním různých povolání v našem městě

Dílčí výstupy

Představujeme svou rodinu, vysvětlujeme si příbuzenské vztahy a role jednotlivých členů rodiny (bratranec, sestřenice, teta, strýc, prarodiče ...). Učíme se znát názvy jednotlivých členů rodiny. Povídáme si o povolání rodičů. Seznamujeme se s různými profesemi. Zjišťujeme, co musíme umět pro výkon vybrané profese. Kreslíme, čím bychom chtěli být. V rámci procházek postupně navštěvujeme různé instituce našeho města (např. informační centrum, lékárnou, poštu, knihovnu, policejní stanici ...), vyprávíme si o činnostech v jednotlivých institucích. Popisujeme svého nejlepšího kamaráda, vysvětlujeme si pojem přátelství, kladné a záporné povahové vlastnosti, mezilidské vztahy a chování kamarádů. Učíme se respektovat autoritu dospělého.

Výchovně vzdělávací strategie

- rozhovor, popis, dramatizace, hra, výtvarná a pracovní činnost, četba, vyprávění, vycházka, besedy s některými zástupci povolání, hudební činnost

TÉMA: ADVENTNÍ ČAS

- čert a Mikuláš
- vánoční zvyky a tradice
- prodejní vánoční výstava
- vánoční besídka

Očekávané výstupy

- seznámení s vánočními zvyky a tradicemi
- rozvoj výtvarných a pracovních dovedností

Dílčí výstupy

Žákům přiblížíme adventní čas. Vyrábíme čerty, Mikuláše, anděly, tvoříme na prodejní vánoční výstavu, zdobíme ŠD, učíme se koledy, vyrábíme ozdoby, přáníčka. Vyprávíme si o vánočních zvycích a některé prakticky zkusíme, pořádáme vánoční besídku. V ŠD vytváříme společně vánoční atmosféru.

Výchovně vzdělávací strategie

- četba, dramatizace, rozhovor, vyprávění, pracovní, výtvarné a hudební činnosti, pracovní dílny (určitá skupina, určitý výrobek), příležitostné akce (prodejní výstava, besídka).

TÉMA: MÉ TĚLO A JAK HO ZNÁM

- naše tělo
- čistota půl zdraví
- zdravý jídelníček
- první pomoc

Očekávané výstupy

- výchova ke zdravému životnímu stylu
- dodržování hygienických zásad
- nácvik první pomoci

Dílčí výstupy

Vysvětlujeme si základní hygienické návyky s využitím znalostí o lidském těle, procvičujeme názvy částí lidského těla, vysvětlujeme si péči o chrup a význam osobní hygieny. Rozvíjíme smysly (zrak, čich, sluch, chuť, hmat) pomocí smyslových her a cvičení, vysvětlujeme si jejich význam. Vyprávíme si o zásadách správné životosprávy a významu vitamínů pro naše zdraví. Společně tvoříme jídelníček (procvičujeme názvy ovoce, zeleniny, potravin). Připravujeme jednoduché jídlo (pomazánka, ovocné či zeleninové saláty...). Rozšiřujeme znalosti a dovednosti ve stolování. Vysvětlujeme si význam otužování a zdravého životního stylu. Seznamujeme se s některými dětskými nemocemi a jejich prevencí. Učíme se ošetřit jednoduchá zranění a zásady poskytování první pomoci a prevenci před úrazy. Seznamujeme se s některými důležitými telefonními čísly (150, 155, 158, 112) a s obsahem lékárničky. Vedeme žáky ke smysluplnému využívání volného času. Upozorníme je na to, že volný čas se může stát i zdrojem jejich ohrožení (úrazy, krádeže, šikany, experimentování s návykovými látkami).

Výchovně vzdělávací strategie

- komunitní kruh, skupinová práce, dramatizace, beseda, sportovní akce, hra, soutěž, rozhovor, četba, kvízy, doplňovačky, tělovýchovná činnost, relaxační činnost (autogenní trénink), projektový den či týden na téma „Zdravý jídelníček“

TÉMA: ROČNÍ OBDOBÍ

- roční období, měsíce v roce
- režim dne
- určování času
- Masopust, karneval

Očekávané výstupy

- uvědomit si proměny přírody v ročních obdobích
- uvědomit si rozdíly v čase přítomném, minulém a budoucím
- seznámení se zvyky a tradicemi Masopustu
- rozvoj výtvarných a pracovních činností

Dílčí výstupy

Vyprávíme si o změnách v přírodě v jednotlivých ročních obdobích, čteme si příběhy s přírodní tematikou, vyprávíme si o jednotlivých měsících, vysvětlujeme si význam některých pranostik, pomocí obrázků či fotografií pozorujeme proměny stromu v jednotlivých ročních obdobích. Tvoříme roční kalendář. Plánujeme režim dne, učíme se určit čas. Vytváříme časové představy ve spojení s činnostmi žáků. Vyrábíme hodiny. Procvičujeme dny v týdnu. Ukazujeme a vysvětlujeme si na obrázcích rozdíly mezi dobou minulou, současnou a budoucí. Pozorujeme počasí a snažíme se ho zaznamenat pomocí vyrobených symbolů. Vysvětlujeme si význam a tradice Masopustu, vyrábíme masky na karneval.

Výchovně vzdělávací strategie

- rozhovor, vyprávění, vycházka, četba, hra, výtvarná, pracovní a hudební činnost, skupinová práce, dramatizace

TÉMA: MĚSÍC KNIHY

- kniha je můj přítel
- dětský literární hrdina
- dramatizace pohádky
- jarní květiny
- jarní práce

Očekávané výstupy

- seznámení s dětskými spisovateli a ilustrátory
- význam knih
- seznámení s jarními květinami a pracemi
- rozvoj manuální zručnosti

Dílčí výstupy

Čteme české pohádky, říkadla, básničky, hádanky, jazykolamy. Hrajeme scénky z pohádek, dramaturizujeme pohádky, vyrábíme loutky, leporela, obal na knihu, záložku. Seznamujeme se s dětskými časopisy, komiksy, s dětskými spisovateli, poznáváme ilustrátory dětských knih, čteme úryvky z knih. Navštívíme knihovnu. Tvoříme ilustrace k přečteným knihám, posloucháme pověsti a příběhy z našeho regionu. Besedujeme o naší nejoblíbenější knize, diskutujeme o hrdinech, o nichž rádi čteme. Hrajeme loutkové divadlo. Povídáme si o vhodných dětských pořadech, argumentujeme, proč se nám líbí. Pomocí říkadel, básniček cvičíme rytmus a melodii jazyka. Provádíme pokusy s klíčením rostlin, zkoumáme, co potřebují k životu, vyséváme semena zeleniny a bylinek, přesazujeme pokojové rostliny. Vyrábíme dárky k zápisu.

Výchovně vzdělávací strategie

- četba, rozhovor, vyprávění, dramaturizace, pracovní a výtvarná činnost, exkurze (knihovna), kvízy, popis, příležitostná akce (vystoupení), projektový týden

TÉMA: SVÁTKY JARA

ŽIVOTNÍ PROSTŘEDÍ

- Velikonoce
- týden bezpečnosti
- Den Země (22. 4.)
- Filipojakubská noc

Očekávané výstupy

- seznámení s velikonočními zvyky a tradicemi
- upevňování dovedností k bezpečnému pohybu v silniční dopravě (chodec, cyklista)
- výchova k ochraně přírody
- péče o životní prostředí

Dílčí výstupy

Vyprávíme si o velikonočních zvycích a tradicích, zdobíme družinu, učíme se velikonoční koledy a plést pomlázku. Na vycházkách poznáváme a určujeme dopravní značky. Upevňujeme znalosti pravidel o bezpečnosti silničního provozu, hovoříme o následcích dopravní nekázně, připomínáme si vhodné a nevhodné chování na silnicích, na přechodech, v dopravních prostředcích, při nákupu... Vyrábíme dopravní značky. Vysvětlujeme si důležitost třídění odpadu. Říkáme si, k čemu slouží barevné kontejnery a který odpad do nich patří. Rozdělujeme odpadový materiál na tříděný a směsný. Vysvětlujeme si, jaký odpad vozíme na sběrný dvůr a v rámci vycházky jej navštívíme. Při pracovních činnostech vyrábíme kontejnery na tříděný odpad. Vysvětlujeme si pojem životní prostředí, vyprávíme si, jak a proč ho chráníme. Vedeme žáky k uvědomění si, že člověk může svou činností toto prostředí chránit a spoluvytvářet, ale také ničit. Povídáme si o nebezpečí ohně a vody v přírodě. Seznamujeme se s historií lidového zvyku – pálení čarodějnic, výtvarně toto téma ztvárňujeme.

Výchovně vzdělávací strategie

- výtvarná, pracovní činnost, hra, vycházka, zájmová činnost, vyprávění, rozhovor, četba, beseda, příležitostná akce (úklid v okolí školy, jízda bezpečnosti), hudební činnost (zpěv, poslech, tanec)

TÉMA: SVĚT ROSTLIN

- Den matek
- okrasné a léčivé rostliny
- užitkové rostliny
- stromy

Očekávané výstupy

- prohlubování vztahu k mamince
- seznámení se s názvy okrasných, léčivých a užitkových rostlin a s názvy stromů
- rozdíl mezi okrasnými a užitkovými rostlinami
- péče o rostliny

Dílčí výstupy

Ke Dni matek besedujeme o tom, co pro nás znamenají naše maminky, co pro nás dělají, čím jim můžeme udělat radost, vyrábíme jim dárečky či přáníčka. Vysvětlujeme si, co jsou okrasné rostliny (na zahradách např. lilie, růže, tulipán, pivoňka,...), pokojové rostliny (např. kaktus, fíkus,...), okrasné keře (např. rododendrony, hortenzie,...) a užitkové rostliny (např. třešeň, jabloň, angrešt, rybíz, mrkev, rajče,...). Na obrázcích či v přírodě si ukazujeme některé léčivé byliny (heřmánek, jitrocel, lípa, šípek, kopřiva). Říkáme si, kterou část rostliny používáme a jak (čaje, obklady, masti). Na vycházkách některé z rostlin poznáváme, rozlišujeme listnaté a jehličnaté stromy a určujeme je. Říkáme si, jak pečovat o rostliny, aby dobře rostly a plodily, jaký mají pro nás význam a užitek (potrava, zdravý vzduch). Popisujeme jednotlivé části rostlin (podzemní a nadzemní část). Zkoušíme si některé rostlinky v družině vypěstovat. Učíme se správně namalovat či nakreslit strom. Výtvarně ztvárňujeme téma svět rostlin, vyrábíme herbář.

Výchovně vzdělávací strategie

- vyprávění, rozhovor, přírodovědná vycházka, pracovní a výtvarná činnost, komunitní kruh, kvízy, hádanky, hra

TÉMA: MĚSÍC PLNÝ HER

- MDD - týden splněných přání
- sportovní hry, soutěže
- prázdniny se blíží
- rozloučení se školním rokem

Očekávané výstupy

- rozvoj pohybových dovedností a schopností
- rozvoj výtvarných schopností

Dílčí výstupy

Společně plánujeme oslavy Dne dětí. Vymýšlíme a připravujeme sportovní hry a soutěže na hřišti, branné hry v terénu, pohybové hry, seznamujeme se s pravidly některých hudebních a pohybových her. Upozorníme žáky na bezpečnost v době letních prázdnin. Povídáme si na téma léto a prázdniny. Malujeme, kam chceme jet na prázdniny (kam bych jel, letěl, plul).

Výchovně vzdělávací strategie

- hra, soutěže, zájmová, výtvarná a hudební činnost, četba, rozhovor, vyprávění, dramatizace, doplňovačky, vycházky, pohybové aktivity, akce Den dětí